

Safareig públic

El Pla del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer de la font, extrem oriental.
Emplaçament A l'extrem sud del carrer de la Font.
Alçada: 211,9

Coordenades:

Latitud: 41.41711
Longitud: 1.7143
UTM Est (X): 392554
UTM Nord (Y): 4585859

Classificació

Número de fitxa 08164 - 61
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Les restes del safareig romanen en estat precari, abandonades, sense restaurar i és freqüent l'acumulació de diverses deixalles.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament del Pla del Penedès, Plaça de Pau Fontanals, 1.
Autoria de la fitxa Josep Font i Piqueras
Data de registre de la fitxa: dj., 15/06/2017 - 02:00

Descripció

Antic safareig públic, rentador de l'antiga Font de la Bassa.

La zona que ocupava l'antiga Font de la Bassa, just al final del carrer de la Font, que comprenia la font i el safareig públic del Pla del Penedès, va ser arranjada fa uns anys, substituint l'antiga font i formant una petita plaça que eliminat l'aspecte original del lloc i el canal que unió la font amb el safareig. El safareig roman just fora de la zona arranjada, en precari estat de conservació i abandonat. El safareig possiblement data, d'acord amb les característiques que conserva, del segle XVIII o XIX.

L'antic safareig està conservat enterament, tret del mur que contenia les terres del camí que hi passa arran, pel sud, que és l'origen del camí de cal Faset. Es tracta d'una bassa allargassada, de planta trapezoïdal, rectangular en pràcticament tota la seva longitud tret de l'extrem oriental, que és triangular, tancat el safareig en direcció sud-est, on el mur que contenia les aigües sobrants es prolonga cap al talús del camí de cal Faset.

El safareig s'orienta en sentit NW-SE i l'antiga font estava situada aproximadament 8 m cap a l'oest, ambdues estructures antigament unides per un rec que duia l'aigua cap a la bassa, procedent de la font, enminada. El lateral nord del safareig és el que disposa del pla inclinat on es rentava, amb el sòl d'aquest zona pavimentat amb rajoles ceràmiques quadrades, de 21 cm, encara conservades. Al lateral sud hi havia una bassa que recollia les aigües sobrants, avui dia poc visible, limitada per un mur de contenció del que en roman una part visible i una major part presumiblement amagat sota el talús actual del camí.

El safareig mesura aproximadament 8,5 m de longitud i 1,75 d'amplada. El mur septentrional, d'obra de maçoneria de pedra, parcialment arrebossat, que com s'ha dit és el que era emprat per rentar, mesura de 7,75 m de llargada, una alçada d'uns 67 cm i és coronat per lloses planes de pedra, tallades amb secció trapezoïdal, col·locades planes, formant el pla inclinat en el que es batia la roba. Es tracta de lloses de 100 cm de llargada, 44 cm d'amplada i un gruix d'entre 4 cm en la part prima de la secció i 14 en la gruixuda. El mur meridional és canvi més estret, de 26 cm d'ample, de maçoneria arrebossada. L'interior del vas de la bassa és de 1,06 cm d'ample i 42 cm de fondària, enrajolat amb toves ceràmiques de 29 per 15 cm. A 1,28 m de l'extrem occidental hi ha un petit envà de maons de 14,5 cm d'amplada, que separava dues zones del vas.

A l'extrem meridional, que constitueix la part triangular del safareig, hi ha a la banda exterior també un tram que segueix igual que la paret nord, amb les lloses per fer la bugada, i una petita part visible del mur que cloïa el conjunt del safareig, de 70 cm d'amplada, també de maçoneria de pedra; la resta del mur és cobert per les terres del camí que hi passa pel costat. Tot aquest lateral oriental és visible en 4 m de llargada. En aquest extrem del vas és conserva l'orifici per el que es feia sortir l'aigua.

Observacions:

La imatge que correspon a una pintura ha estat facilitada per en Ton Fontanals. Es tracta d'una pintura de 1993 realitzada per Miquel Angulo, de Sabadell, reproduint una antiga fotografia del safareig i font de la bassa.

Història

No hi ha referències històriques conegudes de l'antic safareig. Per les seves característiques constructives cal pensar que es tracta d'una obra dels segles XVIII o XIX. El safareig apareix dibuixat en el plànol topogràfic del poble del Pla de 1913, en el que s'indica "Lavadero" (INSTITUTO GEOGRÁFICO Y ESTADÍSTICO, 1917).

Bibliografia

DIVERSOS AUTORS (2011): El Pla del Penedès. Entre un mar de vinyes, Ajuntament del Pla del Penedès-Edicions i Propostes Culturals Andana, SL.

INSTITUTO GEOGRÁFICO Y ESTADÍSTICO (1917), Planos topográficos. Província de Barcelona. Término municipal de Pla del Panadés. Escala de 1:2000.

LLORAC I SANTIS, Salvador (2015): El Pla del Penedès. Un municipi al cor de la comarca del Penedès històric, El Cep i la Nansa.

